

Історичні пам'ятки – обличчя Черкащини

Черкащина – духовності скарбниця / В.Мельниченко [та ін.]. – Черкаси: Бізнес-стиль, 2009. – 327 с.: ілюстр.

Книга «Черкащина – духовності скарбниця» - це розповідь про історію та розвиток духовності Землі Черкаської. Осяяна героїчними легендами та думами, освячена козацькою звитягою історична минушина краю розкривається перед сучасниками яскравим самоцвітом таланту професійних і самодіяльних народних творчих колективів, самобутніх майстрів, історичних та культурних діячів, які з прадавніх часів величають Черкащину, є її славою і гордістю. Кожна сторінка книги – це пісня-присвята духовним цінностям Черкащини.

Нераденко, Т.М. Золота підкова Черкащини: туристсько-краєзнавча подорож Черкащиною для учнівської молоді України. – Черкаси: Брама-Україна, 2006. – 108 с.

Туристсько-краєзнавча подорож «Золота підкова Черкащини» включає відвідання всіх заповідників, музеїв, пам'яток історії, культури та природи Черкаської області, що розташовані в населених пунктах, які, в основному, пов'язані між собою послідовним рухом, основними шляхами регіону: м. Кам'янка, Холодний Яр, Атаманський парк, с. Медведівка, с. Суботів, м. Чигирин, с. Стецівка, м. Черкаси, с. Мошни, Мошногір'я, с. Межиріч, м. Канів, с. Прохорівка, с. Трахтемирів, м. Корсунь-Шевченківський, м. Городище, с. Мліїв, смт Стеблів, с. Виграїв, с. Моринці, с. Шевченкове, с. Будище, м. Звенигородка, м. Тальне, с. Майданецьке, с. Тальянки, с. Легедзине, с. Доброводи, м. Умань.

Видання розраховане на педагогів загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, краєзнавців і широку учнівську аудиторію Черкащини, України, а також зацікавить гостей з-за кордону.

Шевченків край: історико-культурологічні нариси / упор. Л.Орел, наук. ред. І.Пошивайло. – К.: УЦНК «Музей Івана Гончара», ГО «Фонд Івана Гончара», 2005. – 520 с.: ілюстр., нот.

Пропонована книга подає короткі відомості з історії батьківщини Великого Кобзаря, розповідає про народну культуру Правобережної Черкащини: народні ремесла та промисли, традиційний побут, народне мистецтво, обряди, звичаї, пісенну творчість, на яких зростав геній Тараса Шевченка.

Видання сформоване, переважно на основі польових матеріалів етнографів, теоретичних розвідок провідних українських науковців – авторів збірника, колекцій Українського центру народної культури «Музей Івана Гончара», Музею народної архітектури та побуту України, Черкаського краєзнавчого музею, Канівського музею народно-декоративного мистецтва, Державного музею українського народного декоративного мистецтва, а також літературних та архівних джерел.

Книга, ілюстрована майже 1000 світлин і репродукцій, стане в пригоді науковцям, митцям, письменникам, викладачам і студентам навчальних закладів, а також шанувальникам життя і творчості Тараса Шевченка, всім, хто цікавиться історією та культурою дивовижного краю, який дав світові Великого Кобзаря.

Шевченко, Тарас Григорович Стежинами Великого Тараса = Path of Greate Taras: [альбом] / авт.-упоряд. І.О.Прилуцька; ред. О.І.Прилуцький. – Черкаси: Відлуння-Плюс, 2010. – 111 с.: ілюстр.

Тарас Шевченко – першорядний геній людства, духовний батько однієї з найпотужніших європейських націй. Його немає з ким порівняти у письменстві інших народів.

Аби наблизитись до розуміння геніального митця, треба насамперед пізнати ту землю, що його породила. Адже саме її краєвиди, підсоння, мова, пісня, історія значною мірою зумовлюють світосприймання, своєрідність таланту, «тембр голосу» генія.

Усю неповторну красу й вікову славу Шевченкового краю з любов'ю зібрано й відображено у пропонованому альбомі.

Шевченківський національний заповідник: [буклет] / [авт. тексту С.А.Брижицька]. – Черкаси, 2011. – 23 с.: ілюстр.

Буклет розкриває експозицію музею Тараса Шевченка, що була відкрита після реконструкції 23 серпня 2010 р. на Тарасовій горі в м. Каневі.

Основою організації експозиційного простору є концепт «Муза, Доля, Слава», який сам Шевченко сформулював у поетичному ліричному триптиху, написаному 1858 року в Нижньому Новгороді.

Маленков, Р. Шістдесят сім зупинок Черкащини: путівник / Роман Маленков. – К.: Грані-Т, 2010. – 112 с.: ілюстр.

Цей об'ємний путівник - лише коротенька презентація Черкащини. При складанні маршрутів автор керувався не лише бажанням охопити все, але й зручністю для автомобілістів. Мабуть, саме тому не потрапили до путівника деякі перлини туристичної Черкащини, наприклад, каньйон на Гірському Тікичі в Буках. Представлені пам'ятки висвітлюють історико-культурні та природні характеристики цієї землі: тут є об'єкти часів Київської Русі, польського періоду, яскраві приклади козацької архітектури та атракції російсько-радянської імперської епохи. А ще є видатні пам'ятки природи...

Мельниченко, О.В. Утворення історико-культурних заповідників на Черкащині та проблеми їх розвитку (1980 – 1990 рр.) / О.В. Мельниченко // Краєзнавство Черкащини: збірник. – Черкаси: Ваш Дім, 2005. – С. 84 – 98.

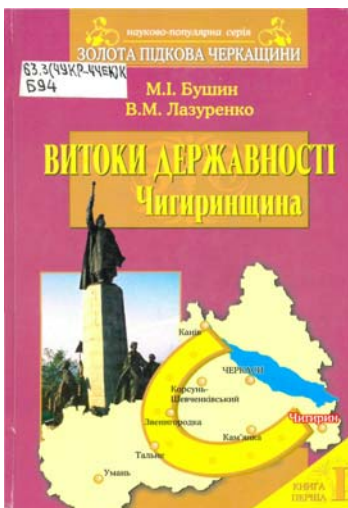
Важливою формою музейної роботи на Черкащині у 1980 – 1990 рр. стала організація і функціонування історико-культурних заповідників.

Стаття містить в собі відомості про утворення, проблеми та розвиток Шевченківського заповідника в Каневі, історико-культурного заповідника у Чигирині та Корсунь-Шевченківському, Кам'янського державного історико-культурного заповідника та заповідника «Трахтемирів».

Музей О.С.Пушкіна та П.І.Чайковського у Кам'янці: [фоторозповідь] / [авт. тексту В.О.Бабко]. – К.: Мистецтво, 1979. – 48 с.

Славна історія м. Кам'янка, заснованого у 17 столітті. Вона пов'язана з іменами героїв Вітчизняної війни 1812 року М.М.Раєвського, О.П.Єрмолова, Д.В.Давидова, з іменами багатьох декабристів. Свято бережуть у Кам'янці пам'ять і про О.С.Пушкіна та П.І.Чайковського, які свого часу проживали тут. Місця, пов'язані з їх іменами, давно стали священними для нашого народу. Свідченням тому є і літературно-меморіальний музей у Кам'янці, який відвідують не лише українські туристи, а й зарубіжні гості.

Національний історико-культурний заповідник «Чигирин» // Бушин, М.І., Лазуренко, В.М. Витоки державності. Чигиринщина. – Черкаси, 2006. – С. 251 – 293.

Національний історико-культурний заповідник «Чигирин» - науково-дослідна, краєзнавчо-просвітницька установа. Її завданням є збереження, вивчення і відтворення різноманітних і численних пам'яток Чигиринщини.

Титаренко, Л.І. Чигиринськими шляхами: фотопутівник / Л.І.Титаренко. – Черкаси: Вертикаль, 2007. – 104 с.

Кожен клаттик славного гетьманського краю дишає історією і звитягою, зачаровує неповторною красою. Доторкніться до глибинних джерел своєї історії на Богдановій землі, у першій козацькій столиці Української держави, у стародавньому Чигирині, у родовому гнізді великого гетьмана, селі Суботіві, у гайдамацькій Медведівці, у таємничому Холодному Яру.

Чигиринщина: історія і сьогодення: матеріали наук.-практ. конф., 1 – 2 жовтня 2008 р. – Черкаси: Вертикаль, 2008. – 292 с.

До збірки увійшли наукові доповіді та повідомлення, які були представлені на науково-практичній конференції «Чигиринщина: історія і сьогодення», 1 – 2 жовтня 2008 року в м. Чигирині.

Збірка присвячена актуальним проблемам дослідження Чигиринського краю від найдавніших часів до сьогодення.

Розрахована на науковців, викладачів, всіх, хто цікавиться дослідженнями Чигиринщини.

Ветров, О.В. Тасмниця Холодного Яру. Невідома війна: національний рух опору у 1940 – 1950 роках / О.В.Ветров. – Черкаси: Вертикаль, 2009. – 266 с.

Документально-публіцистичне видання присвячене ще не дослідженому в Україні феномену – невідомій війні на Наддніпрянщині: українському національному руху опору 40-х – 50-х років ХХ століття у Холодному Яру.

Якнайґрунтовніше вивчення, творче осмислення цього доробку – важлива запорука досягнення наукової історичної істини.

Чос, Володимир Городище: велика історія маленького міста / Володимир Чос. – Черкаси: [вид. Ю.Чабаненко], 2011. – 314 с.

Книга відомого журналіста, краєзнавця і письменника Володимира Чоса "Городище: велика історія маленького міста" – перший приклад ґрунтового дослідження минулого і сучасного Городища. В роботі автор використав літописи, старовинні книги, архівні матеріали, спогади більше 70 старожилів. Багато безцінної інформації надали нащадки славетних родин Симиренків, Філіпченків, Балашових. У пошуках необхідних відомостей доводилося звертатися навіть до університетських бібліотек Гарварда і Стенфорда. Ця книга – справжня енциклопедія Городища.

Казарова, К. Трахтемирів: поринемо у славу історію / Крістіна Казарова // Партнер – Черкаси. – 2009. - №1 – 3. – С.44 – 45.

Зразком української моделі національного парку може стати невелика ділянка серед Канівських гір – Трахтемирів. Місцевість там унікальна, еталонна, можливо, одна з небагатьох місцин в Україні, де відчуваєш подих минулих епох і поколінь. На цьому місці відбулось нашарування багатьох «часових зрізів» історії та слідів багатвікової людської діяльності.

Скорий, С.А., Безсонова, С.С. Кургани скіфської доби біля Мотронинського городища // Археологічні дослідження на Черкащині. – Черкаси, 1995. – С.68 – 78.

Мотронинське городище – одне з найбільших політичних, економічних та культурних центрів населення скіфської доби Дніпровського Лісостепового Правобережжя.

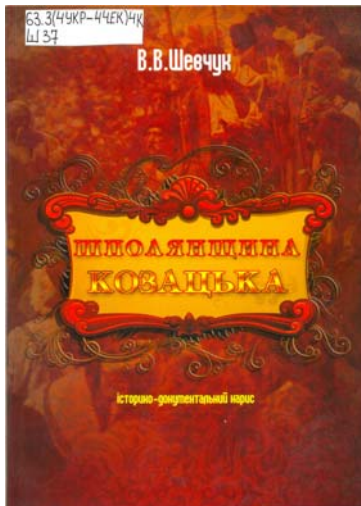
У 1988 році, проводячи перевірку та коректування плану Мотронинського городища, автори цієї роботи дослідили курганий могильник та зняли його план.

Нескорений велет: сторінки історії Мотронинського Свято-Троїцького монастиря. – Черкаси: Діаплюс, 2004. – 223 с.: ілюстр.

Ця книга розповідає про те, якою була і якою стала одна з найстародавніших обителей Київської Русі – Свято-Троїцький Мотронинський монастир, який загубився в лісових хащах урочища Холодний Яр. Проте головні події, пов'язані з його історією, цілком збігаються з тим, що відбувалося в нашій країні протягом століть.

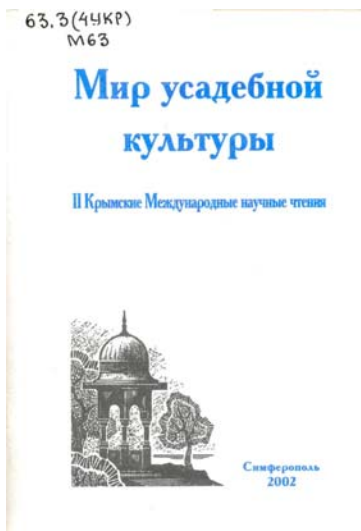
Ця книга не є історичним дослідженням у науковому значенні, а у дохідливій формі розповідь про минуле й сьогодення святої обителі.

Шевчук, В.В. Шполянщина козацька / В.В. Шевчук. – Черкаси [видавець Ю.А. Чабаненко], 2009. – 72 с.

В історико-документальному нарисі розкрито особливості політичного, соціально-економічного і духовного розвитку краю в 15 – 18 столітті.

Книга розрахована на вчителів і учнів загальноосвітніх шкіл, всіх, хто цікавиться історією рідного краю.

Самков, А.Н. Воронцовы на Черкащине / А.Н. Самков // Мир усадебной культуры: II Крымские Международные научные чтения: материалы / под ред. В.П. Казарова. – Симферополь: Крымский архив, 2002. – С.93 – 103.

М.С.Воронцов – личность знаменитая в российской культуре. Будучи героем своего времени, он и сам оказал на него значительное влияние. В этой статье автор попытался осветить, как проявил себя Михаил Семенович в неблизкой ему по языку и культуре среде. Некоторые технические проекты, осуществленные Воронцовым, оказали влияние не только на Черкащину, а и на всю южную Украину.

Мельниченко, В.М. Увічнення історичних пам'яток козацької доби на Черкащині / В.М.Мельниченко // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: матеріали Четвертих Всеукраїнських історичних читань. – Київ – Черкаси, 1994. – С.197 – 198.

Серед ключових подій минулого українського народу, що розгорталися на території сучасної Черкаської області, особлива роль належить тим, що пов'язані з історією козацтва.

Вивчення, охорона та використання пам'ятних місць і пам'яток періоду козащини є важливим напрямком державної політики України.